

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра «Геодезії та землеустрою»

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ВБ 20. Планування використання земель населених пунктів
(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми: Геодезія та землеустрій
(назва)

за спеціальністю: 193 «Геодезія та землеустрій»
(шифр, назва)

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник: **Ю.Л. Скляр, к.б.н., доцент, завідувач кафедри геодезії та землеустрою**
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Геодезії та землеустрою</u>	протокол від 16 червня 2021 р. № 12	
	Завідувач кафедри	<u></u> (підпис) Ю.Л. Скляр (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми **Н.О. Капінос**
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма **О.В. Роговенко**
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Капінос Н.О.
(ПІБ)

Гончаров В.В.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації ()
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 10.08. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Планування використання земель населених пунктів		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет / Кафедра Геодезії та землеустрою		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОП- Геодезія та землеустрій Спеціальність – 193 «Геодезія та землеустрій»		
6.	Рівень НРК	6 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається на протязі VII семестрі		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити (90 годин)		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) Денна / заочна форма навчання		Самостійна робота Денна / заочна форма навчання
		Лекційні	Практичні (семінарські)	
	VII семестр	16 / 10	30 / 6	-
10.	Мова навчання	українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Скляр Юрій Леонідович		
11.1	Контактна інформація	К.б.н., доцент кафедри геодезії та землеустрою, кабінет 229 е Ел. адреса: sul_bio@ukr.net		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна вивчає основні аспекти історії розвитку населених пунктів, формування містобудівних концепцій, принципів та правил розпланування та зонування території сучасних населених пунктів.		
13.	Мета освітнього компонента	Теоретична і практична підготовка студентів до практичної діяльності, спрямованої на організацію раціонального використання земель населених пунктів.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: Історія України та української культури. Землепорядне проектування. Основи земельного кадастру. 2. Освітній компонент є основою для:		
15.	Політика академічної	При виконанні практичних робіт, написанні модульних, атестаційних,		

	доброчесності	залікових та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом не зараховується.
16.	Платформа дистанційного навчання MOODLE	Осінній семестр: https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2153

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹					Як оцінюється РНД
	ПРН ₁	ПРН ₃	ПРН ₅	ПРН ₇	ПРН ₁₀	
Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	використовувати усно і письмово технічну українську мову та вміти спілкуватися іноземною мовою (англійською) у колі фахівців з геодезії та землеустрою	знати нормативно-правові засади забезпечення питань раціонального використання, охорони, обліку та оцінки земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях, процедур державної реєстрації земельних ділянок, інших об'єктів нерухомості та обмежень у їх використанні	використовувати методи збирання інформації в галузі геодезії і землеустрою, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання	використовувати методи технології землепорядного проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових знімків та ведення державного земельного кадастру	володіти технологіями і методиками планування і виконання геодезичних, топографічних і кадастрових знімків та комп'ютерного оброблення результатів знімків в геоінформаційних системах	
ДРН 1. Знати основні поняття архітектурної діяльності та її роль в організації планувальної структури міст, вимоги до архітектурних проектів, значення містобудування в сучасному суспільстві.	X				X	Проведення модульного контролю та атестаційного контролю Іспит
ДРН 2. Розуміти особливості розселення населення та тенденції розвитку сучасних населених пунктів, ознаки міських агломерацій, вміти аналізувати генеральні плани.			X	X		Практична робота 1. Практична робота 2. Реферати. Атестація. Модульний контроль. Іспит.
ДРН 3. Проводити. зонування земель населених пунктів, визначати і надавати пропозиції щодо оптимізації	X	X	X	X	X	Практична робота 3. Практична робота 5. Практична робота 6. Практична робота 7. Практична

використання земель населених пунктів.						робота 8. Реферати Атестація. Модульний контроль. Іспит.
ДРН 4. Розуміти принципи організації території центра населеного пункту, мережі культурно-побутового обслуговування та транспортного забезпечення	X	X	X		X	Практична робота 4. Практична робота 9. Практична робота 10. Практична робота 11. Практична робота 12. Реферати Атестація. Модульний контроль. Іспит.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу. <i>Денна / Заочна форма навчання</i>			Рекомендована література ²
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.	
Тема 1. Основні положення. Поняття архітектурної діяльності та її роль в організації планувальної структури місті комплексного впорядкування територій. 1. Основні положення. 2. Поняття містобудівельної діяльності. 3. Завдання планування використання земель населених пунктів. 4. Містобудування як архітектурна спеціальність. 5. Урбанізація в умовах ринкової економіки.	2/2			4/6 1,2,3,4, 8, 9
Тема 2. Значення містобудування та його теорії в сучасному суспільстві. Вимоги до архітектурних проектів. 1. Поняття містобудування та його зв'язок з соціально-економічними процесами. 2. Архітектурний проект як комплексна система. 3. Взаємозв'язок архітектури і будівництва.	2/2			4/6 1,2,3,4, 5, 8,9
Тема 3. Особливості і тенденції розвитку	2/2			4/6 1,2,3,4,

<p>сучасних населених пунктів.</p> <p>1. Позаміський відпочинок. Вимоги до його організації.</p> <p>2. Паркові дороги і сучасні вимоги до них.</p> <p>3. Рушійні сили розвитку сучасних населених пунктів.</p> <p>4. Основні тенденції розвитку сучасних населених пунктів.</p>					8, 9, 11,13, 14
<p>Тема 4. Розселення і його зв'язок з використанням земель населених пунктів.</p> <p>1. Чинники, що впливають на розселення.</p> <p>2. Форми розселення.</p> <p>3. Системи розселення.</p> <p>4. Проектна документація з районного планування.</p>	2/2	4		4/8	1,2, 6, 8, 9
<p>Тема 5. Міські агломерації. Генеральні плани.</p> <p>1. Поняття “агломерація”.</p> <p>2. Різноманітність агломерацій і умови їх виникнення.</p> <p>3. Функції міст та агломерацій.</p> <p>4. Генеральні плани: вимоги до них і значення.</p>	2			4/8	1,2, 6, 8, 9, 17, 22
<p>Тема 6. Функціональне зонування території міста.</p> <p>1. Поняття функціонального зонування.</p> <p>2. Основні функціональні зони.</p> <p>3. Планувальна структура міст</p> <p>4. Вимоги до транспортної мережі.</p>	2	2/2		4/8	1,2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14,15
<p>Тема 7. Сельбищна територія міста. Планувальна структура, складові та можливе розташування в системі міста.</p> <p>1. Сельбищна територія міста.</p> <p>2. Планувальна структура, складові та можливе розташування в системі міста.</p> <p>3. Житлова забудова та її роль у формуванні міського середовища.</p> <p>4. Проблеми реконструкції, модернізації і збереження історичної забудови.</p>	2/2	4/2		5/8	1,2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14,15, 17 18
<p>Тема 8. Основні зони в межах міст.</p> <p>1. Промислова зона міста.</p> <p>2. Складська зона. Планувальна структура та розташування в системі міста.</p>	2	8/2		5/8	1,2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 17
<p>Тема 9. Громадський центр міста. Організація мережі культурно-побутового обслуговування.</p> <p>1. Громадські центри міста. Загальноміський центр.</p> <p>2. Організація мережі культурно-побутового обслуговування.</p> <p>3. Навчально-виховні установи. Установи мистецтва та культури, спортивні, охорони здоров'я.</p> <p>4. Підприємства торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування та комунального господарства.</p>	-	8		5/8	1,2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 17

Тема 10. Транспортне забезпечення населених пунктів. 1. Зона зовнішнього транспорту. 2. Приміська зона. 3. Вирішення екологічних питань.	-	4		5/8	1,2, 3, 6, 8, 9, 21
Всього за семестр	16/10	30/6		44/74	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин денна/заочна	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин денна/заочна
ДРН 1. Знати основні поняття архітектурної діяльності та її роль в організації планувальної структури міст, вимоги до архітектурних проектів, значення містобудування в сучасному суспільстві.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій	4/4	- опрацювання незнайомих (нових) термінів, - опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами	8/12
ДРН 2. Розуміти особливості розселення населення та тенденції розвитку сучасних населених пунктів, ознаки міських агломерацій, вміти аналізувати генеральні плани.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та розрахункових практичних робіт	10/4	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання рефератів та/або тез доповідей.	12/22
ДРН 3. Проводити. Зонування земель	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних	20/8	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними	14/24

населених пунктів, визначати і надавати пропозиції щодо оптимізації використання земель населених пунктів.	презентацій, розрахункових та графічних практичних робіт		темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання рефератів та/або тез доповідей.	
ДРН 4. Розуміти принципи організації території центра населеного пункту, мережі культурно-побутового обслуговування та транспортного забезпечення	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних розрахункових й репродуктивних робіт з елементами аналізу життєвих ситуацій	12/0	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання рефератів та/або тез доповідей.	10/16
Всього годин		46/16		44/74

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практична робота 1. Класифікація населених пунктів.	3 бали /3%	До 2 тижня
2.	Практична робота 2. Розрахунок чисельності населення в сільському населеному пункті на перспективу.	3 бали /3%	До 3 тижня
3.	Практична робота 3. Розрахунок житлового будівництва.	3 бали /3%	До 5 тижня
4.	Практична робота 4. Розрахунок культурно-побутового будівництва.	3 бали /3%	До 6 тижня
5.	Практична робота 5. Розрахунок площі території під виробничо-господарське будівництво	3 бали /3%	До 7 тижня
6.	Атестація (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 7 тижня
7.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	5 балів /5%	До 8 тижня
8.	Практична робота 6. Попередній розрахунок площі території під населений пункт.	3 бали /3%	До 9 тижня
9.	Практична робота 7. Функціональне зонування території.	3 бали /3%	До 10 тижня
10.	Практична робота 8. Визначення місця розміщення і площі санітарно-захисної зони.	3 бали /3%	До 11 тижня

11.	Практична робота 9. Територіально-планувальна і композиційна основа житлової і виробничої зон.	3 бали /3%	До 12 тижня
12.	Практична робота 10. Проектування вуличної мережі.	3 бали /3%	До 13 тижня
13.	Оцінювання рефератів	10 балів /10%	До 13 тижня
14.	Практична робота 11. Будівельне зонування та розміщення закладів обслуговування.	3 бали /3%	До 14 тижня
15.	Практична робота 12. Баланс території населеного пункту і техніко-економічна оцінка проекту.	3 бали /3%	До 15 тижня
16.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	4 балів /4%	До 15 тижня
17.	Іспит	30 балів /30%	В екзаменаційну сесію

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Осінній семестр				
Практична робота 1. Класифікація населених пунктів.	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 2. Розрахунок чисельності населення в сільському населеному пункті на перспективу.	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 3. Розрахунок житлового будівництва.	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

Практична робота 4. Розрахунок культурно-побутового будівництва.	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 5. Розрахунок площі території під виробничо-господарське будівництво	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Атестація (тест множинного вибору)	0-3 балів	3-7 балів	7-13 балів	13-15 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-1 бал	2-3 бали	4 балів	5 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практична робота 6. Попередній розрахунок площі території під населений пункт.	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 7. Функціональне зонування території	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному

		орфографічними	орієнтується в теоретичному матеріалі	матеріалі
Практична робота 8. Визначення місця розміщення і площі санітарно-захисної зони.	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 9. Територіально-планувальна і композиційна основа житлової і виробничої зон.	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 10. Проектування вуличної мережі.	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 11. Будівельне зонування та розміщення	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 12. Баланс території населеного пункту і техніко-економічна	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

оцінка проекту.			теоретичному матеріалі	
Оцінювання рефератів	0-3 балів	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Робота не виконана або виконана не вірно. Перевірку на плагіат не пройдено	Робота виконана зі значними змістовними помилками та оформлена неналежним чином	Тема розкрита майже повністю з невеликими неточностями, або зі значною кількістю граматичних помилок	Тема розкрита повно і правильно, робота оформлена належним чином
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-1 бал	2 бали	3 бали	4 бали
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Іспит	0-5 балів	5-16 балів	17-27 балів	28-30 балів
	Студент погано орієнтується в теоретичному матеріалі.	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, відповіді мають значні помилки.	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, помилки у відповідях не значні.	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, відповідь повна і без, або майже без помилок

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Усні відповіді на окремі питання під час проведення лекцій та практичних робіт	Протягом всього семестру
3	Аналіз текстів за темами курсу опрацьованих студентом самостійно	Протягом всього семестру
4	Захист практичних робіт	Після здачі роботи
5	Усний зворотній зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами.	Протягом всього семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

1. Лоїк Г.К., Тарасюк І.Г., Степанюк А.В., Смолярчук М.В. Розпланування та забудова території сільських населених пунктів і фермерських господарств. Навчальний посібник. - К.: Арістей, 2009 – 344 с.
2. Дідик В.В., Павлів А.П. Планування міст. – Львів, 2006. – 412 с.
3. Містобудівне проектування. Частина 2: Проектування структурних елементів міста / за ред.: Петришин Г.П., Б.С. Посацький, Ю.В. Ідак: навчальний посібник / – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 288 с
4. Безродній Т.Т. Архітектурні терміни – К., 1993. – 272 с.
5. Мардер А.П., Євреїнов Ю.М. та ін. Архітектура: короткий довідник. – К., 1995. – 272 с.
6. Лоїк Г.К., Тарасюк І.Г., Паламарчук Л.В. Методичні рекомендації - еталон для виконання курсового проекту. Розпланування забудова території населених пунктів. Метод, рекомендації. К.: ВПС ДП «Інститут землеустрою», 2007. - 39 с.
7. Теоретичні засади зонування земель в Україні. / Дорош О.С., Мартин А.Г., Осипчук С.О., Лоїк Г.К./ К.: МВЦ «Медіаінформ». –2011. – 183с..

6.2 Методичне забезпечення

8. Планування використання земель населених пунктів. Конспект лекцій. Суми, 2019 р. – 76 с.
9. Планування використання земель населених пунктів. Методичні вказівки щодо проведення практичних занять. Суми, 2019 р. – 56 с.
10. Планування використання земель населених пунктів. Методичні вказівки для самостійної роботи. Суми, 2019 р. – 53 с.

6.3 Інші джерела

11. Закон України "Про планування та забудову території*" (від 6.04.2000 р., № 1644-III);
12. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності". - м. Київ, 17 лютого 2011 р., №3038-IV;
13. ДБН 360-9244. Містобудування. Планування і забудова міських та сільських поселень. - К.: 2002. - 107 с.
14. ДБН Б. 2.4. - 1 - 94 Планування і забудова сільських поселень. - К.: Укрархбудінформ, 1994. - 94 с;
15. Планування та забудова сільських населених місць. Методичні вказівки для складання курсового проекту студентами факультету землевпорядкування. Укладачі: Максименко В.А., Гора І.М., Київ, 1998 р.
16. Сайт для землевпорядників <http://www.zemres.com/forum/viewtopic.php?f=86&t=1594>
17. Планування території населених пунктів (20.05.2015 р.) <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1699-14>
18. Державні санітарні норми і правила (20.05.2015 р.) <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0379-96>
19. Особливості правового режиму земель у межах населених пунктів (20.05.2015 р.) <http://vww.textbooks.net.ua/content/view/1255/18/>
20. Держархбудінспекція (20.05.2015 р.) http://www.dabi.gov.ua/zakon_2008_02.shtm
21. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів (20.05.2015 р.) <http://3umf.com/doc/5507/>
22. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження генеральних планів міських населених пунктів - ДБН 6.1-3-97 (20.05.2015р.) <http://budinfo.com.Lia/dbn/63.htm>